

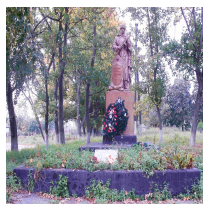
Н. С. Бірюк

Любарці

ЛЮБАРЦІ – село Бориспільського району [Київської області](#). Любарец. сільс. раді підпорядк. с. Тарасівка. Знаходиться за 20 км від райцентру та залізнич. ст. Бориспіль. Раніше протікала р. Альта (притока Трубежа, бас. Дніпра), зокрема тут була її верхня течія (пересохла унаслідок меліорат. робіт). Площа 9,09 км². За переписом насел. 2001, у Л. проживали 2118, у Тарасівці – 168 осіб; станом на 2016 у Л. – бл. 3 тис. осіб; переважно українці. Через село проходить автошлях Бориспіль–Старе (Бориспіль. р-ну), за 3 км на Пн. – Київ–Харків, за 10 км на Пд. – Київ–Переяслав-Хмельницький. Пobl. Л. досліджено низку курганів, зокрема «Глушевська Могила» (3 тис. до н. е. – 1 тис.; від 2009 – пам'ятка археології нац. значення). Тут було укріплене городище для захисту кордонів Київ. Русі (локалізоване за 1 км на Пн.), спустошене в 13 ст. унаслідок монголо-татар. навали. На його місці археологи знайшли уламки посуду 11–12 ст., а в урочищі Хвощувате – кераміку доби міді. Від серед. 14 ст. навколишні землі входили до складу Великого князівства Литовського, після Люблін. унії 1569 – до Польщі. Село вперше згадується у писем. джерелах 1622 під назвою Любарів. За нар. переказами, у давнину місцевість, на якій лежить нинішнє поселення, називали «Люба на ріці», оскільки тут після корабел. аварії мешкала княгиня Люба. З давньорус. періодом пов'язана й легенда про те, що у цій місцевості після перемоги на Альті над половцями князь з вдячністю сказав своїм воїнам: «Любі бійці мої!». Існують й ін. версії щодо походження ойконіма: від давньої р. Любка – притоки Альти; від першого поселенця Любаря; від «любих» жінок і коханок, яких сюди приїжджали обирати. Жит. брали участь у козац.-селян. повстаннях 1630-х рр. (зокрема під керівництвом Тараса Трясила), Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, гайдамац. русі та Коліївщині. Л. позначені на карті, яку склав 1650 франц. фортифікатор Г. де Боплан. Від 1654 до 1917 – у межах Рос. імперії. Від 1630-х рр. до 1782 – село Переяслав. першої сотні Переяслав. полку; 1782–1923 – Переяслав. пов.; 1802–1921 – Полтав., 1921–25 – Київ. губ. У 19 – на поч. 20 ст. підпорядковувалося Рогозів. волості. 1870 відкрито церк.-парафіял., 1886 – земську школу. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася, у червні 1920 остаточно встановлено більшовицьку. Під час голодомору 1932–33 померли понад 500 осіб. Кількох мешканців репресували. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Під час 2-ї світової війни зруйновано церкву архістратиґа Михаїла (1991 споруджено новий храм). На фронтах загинули 435 любарян і тарасівчан. На тер. сільс. ради у брат. могилах

похов. 113 рад. воїнів. 1859 проживали 2545, 1885 – 3247, на поч. 20 ст. – бл. 8 тис., 1926 – 5363, на поч. 1930-х рр. понад 2,5 тис., на поч. 1970-х рр. – 3372, 1994 –2495, 2007 – 2160 осіб. Нині у Л. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; лікарня. Встановлено пам'ятники воїнам-односельцям і воїнам-визволителям, які загинули під час 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – лікар-невропатолог П. Волошин, літературознавець, літературний критик, перекладач, письменник О. Засенко, поет, перекладач П. Засенко, письменниця, перекладачка Г. Кирпа, перекладач В. Коломієць; Герої Соц. Праці О. Онуфрієнко й І. Пилипенко.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Любарці / Н. С. Бірюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-59765>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).